

መግቢያ

አማራ አቀፍ ልማት ማህበር/አልማ/ ዘንድ 15ኛ አመት የምስረታ በዓሉን አክብሯል። ማህበሩ በቆየባቸው በነዚህ አመታት በርካታ ተግባራትን ከማከናወኑ በሻገር አገር በቀል የልማት ማህበራት ከተጠናከሩ ልማትን የማፋጠን ሚና መጫወት እንደሚችሉ አስመስክሯል። ማህበሩ ስራ በጀመረበት በግብርና ሙያተኞች ሥልጠና\ በተፈጥሮ ሃብት ጥበቃና እና የመንገድ ግንባታን ጨምሮ በሌሎች የማህበራዊ አገልግሎት ዘርፎች ተሳትፏል\ በሂደት ግን በትምህርት\ በሙያ ስልጠናና በጤና ዘርፎች ትኩረት አድርጎ ሲሰራ የቆየ ሲሆን ዘንድ በጸደቀው የአምስት አመት ስትራቴጂያዊ ዕቅዱ ከትምህርት\ ሙያ ስልጠናና ጤና ዘርፎች በተጨማሪ የአካባቢ ጥበቃና የመልካም አስተዳደር ዘርፎችን በማካተት የክልሉን የልማት እንቅስቃሴ ለመደገፍ ብርቱ ጥረት እያደረገ ይገኛል።

ማህበሩ በነዚህ አመታት ያስመዘገባቸው በርካታ ወጤቶች እንደተጠበቁ ሆኖ ያሉበትን ችግሮች በመቅረፍ ለወደፊቱ ከዚህ የበለጠ ወጤት ማስመዘገብ እንደሚችል የሚያጠራጥር አይደለም። ስለሆነም ይህ አጭር ሪፖርት ማህበሩ ባለፉት አመታት ያከናወናቸውን አንኳር ተግባራት\ አሁን ያለበትን ሁኔታ እና በቀጣይ አመታት ማህበሩን በማጠናከር ሀላፊነቱን ባግባቡ እንዲወጣ ለማድረግ ተኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ጉዳዮችን አካቷል።

ክፍል 1 የማህበሩ የ15 ዓመት የልማት ጉዞ

1. በትምህርት ዘርፍ

አልማ ባለፉት 15 ዓመታት ካከናወናቸው ተግባራት አንኳሮቹ ትምህርትን በስፋትና በጥራት ለማዳረስ የሚደረገውን ጥረት ከመደገፍ አኳያ በርካታ ተግባራትን እከናወናል። ይህም መደበኛ የትምህርት ተቋማትን በመገንባት የትምህርት ጥራትን ለማስጠበቅ የሚረዱ ማጣቀሻ መጽሀፍትን በማሰራጨትም ከመደበኛው ትምህርት ጉን ለጉን የአማራጭ መገታዊና የጉልማሃች ትምህርት ፕሮግራሞችን በማካሄድ በዘርፉ የበክጽለጽን አስተዋፅኦ አበርክቷል።

መደበኛ ት/ቤቶች ግንባታን በተመለከተ

ማህበሩ በተለያዩ ጊዜያት ካሰባሰባቸው ገቢዎች እና ከሌሎች ካገኘው ድጋፍ ከ24.53 ሚሊዮን ብር በላይ ወጪ በመመደብ እስከ 1998 ዓ.ም. ድረስ ብቻ 78 አንደኛ ደረጃ ት/ቤቶችን በመገንባትና የውስጥ ቁሳቁሳቸውን በማሟላት፣ ለመንግስትና ለየአካባቢው ህብረተሰብ አስረክቧል።

በ1999 ዓ.ም. ግንባታቸው ተጀምሮ አሁን በመጠናቀቅ ላይ ያሉ ሦስት የመጀመሪያ ሳይክልና አራት ሁለተኛ ሳይክል አንደኛ ደረጃ ት/ቤቶች እንዲሁም ለአንድ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ሦስት ብሎክ የማማሪያ ክፍሎች በብር 3.627 ሚሊዮን ወጪ ተገንብተዋል።

በያዝነው 2000 ዓ.ም. ሁለት የመጀመሪያ ሳይክል እና 7 ሁለተኛ ሳይክል የመጀመሪያ ደረጃ ት/ቤቶች ግንባታ 4.248 ሚሊዮን ብር በጀት ተመድቦ በሃደት ላይ ይገኛል። የእነዚህ ት/ቤቶች ግንባታቸው ሲጠናቀቅ በማህበሩ የተሠሩ ት/ቤቶች ቁጥርን 94 ያደርሳል። (ከዚህ ውስጥ 45 ያህሉ ኤግሊመር ኦፕ ከተሰኘ ድርጅት በተገኘ የበጀት ድጋፍ የተከናወኑና በመከወን ላይ የሚገኙ ናቸው። በደ/ማርቆስ ከተማ 1ኛ ደረጃ ሁለተኛ ሳይክል ት/ቤት ሁለት ብሎክ ተጨማሪ ክፍሎች ግንባታ ከጃፓን ኢምባሲ በተገኘ የበጀት ድጋፍ የሚከናወን ነው።)

Table 1 የት/ቤቶች ግንባታ በዞን

	ዞኖች										
	ግግ	ሰ/ወሎ	ደ/ወሎ	አሮሚያ	ሰ/ሸዋ	ምስ/ጎጃም	አዊ	ምዕ/ጎጃም	ደ/ጎንደር	ሰ/ጎንደር	ድምር
የተገነቡና በዚህ ዓመት በመገንባት ላይ ያሉ ት/ቤቶች ብዛት	5	11	18	10	15	8	5	6	4	11	93

ሉሎች ግንባታዎች

በደብረ ብርሃን ፡ በደሰኑና በጎንደር ከተሞች የሚገኙ ኮሎጆች ያለጽባቸውን የበጩና የተማሪዎች መቋቋም ክፍሎችን ችግር ለማለል በ1.7 ሚሊጫዮን ብር ወጪ የተከናወነው የማስፋፊያ ጸራዎች ከልማት ማህበሩ የ15 ዓመት እንቅስቃሴ ውስጥ ይካተታል።

አማራጭ መፈረቃዊ ትምህርትና የጎልማሶች መፈረቃዊ ትምህርት

አልማ ትምህርት ለህፃናት ባለተዳረሰባቸው አካባቢዎች መደበኛ ባልሆነ አማራጭ ፕሮግራምን በሙከራ ደረጃ በመጀመርና ከክልሉ ትሐበጫሮ እና ሉሎች መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅቶች ጋር በተቋቋመው የአትክልት -የአማራጭ ትምህርት ክልላዊ ልማትና ትብብር? መድረክ ተከታታይ ምክክርና ግምገማ ቡድን የክልሉ ስትራቴጂያዊ ተዘጋጅቶ በስፋት ለጫገባበት ተችሏል።

ባለፉት ዓመታት 114 ጣቢያዎች ተቋቋሙ 148 ወንዶችና 130 ሰጾች አመቻቾች ፤ልጉነው አስፈላጊነጫው የትምህርት መሣሪያዎች በማሟላት 8712 ወንዶችና 8145 ሰጾች ህጻናት የትምህርት እድል አግኝተዋል።

በዘጫህ በጀት ዓመት በ70 ጣቢያዎች በ194 አመቻቾች በደረጃ ፅኑ ፅኑ እና ፅኑ ከ11 ሸጫህ በላይ ህፃናት ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ይገኛሉ።

Table 2 የአማራጭ መሠረታዊ ትምህርት ጣቢያዎች እና ተማሪዎች ብዛት

ዞን	የወረዳ ብዛት	የጣቢያ ብዛት	የአመቻቾች ብዛት			የህፃናት ብዛት			ፕሮግራሙ የተካሄደ በትረጢያ
			ወ	ሴ	ድ	ወ	ሴ	ድ	
			ሰ/ሸዋ	1	10	12	8	20	
ሰ/ወሎ	1	10	25	3	28	838	768	1606	97-2000
ዋግ	2	20	29	31	60	1683	1617	3300	97-2000
ደ/ጎ	5	44	47	43	90	3176	2764	5940	93-2000
ሰ/ጎ	3	30	25	45	70	1894	1739	3633	98-2000
ምዕ/ጎ	2	10	10	0	10	334	312	646	92-93
ድምር	14	124	148	130	278	8712	8145	16857	

የጎልማሶች ትምህርትን በተመለከተ

ከ1990 ጠ1994 ዓ.ም. ባለጽት አራት አመታት በአራት የምዕራብ ጎጃም ዞን ወረዳዎች በተቋቋሙ 192 ጣቢያዎች 19ኸ200 ጎልማሶች የመፈረቃዊ ትምህርት ዕድል ተፈጻሚ ሆነው የደረጃ ሦስት ትምህርት አገናኝተው ማንበብ መፃፍና ማስላት ችለዋል።

ከ Pact Ethiopia (USAID) በተገኘ የበጀት ድጋፍ በተቋቋሙት 70 የአማራጭ መፈረታዊ ትምህርት መጻፍ ጣቢያዎች በማታ እና በበዓላት ቀን ተግባር ተኮር መፈረታዊ የሃልማሶች ትምህርት ፕሮግራም በማካሄድ 2343 ወንዶችና 849 ሰዎች በድምሩ 3192 ሃልማሶች በደረጃ ሀጽለትና ሦጸት በመሳተፍ ላይ ይገኛሉ።

በአዳጋሪ መልክ ለተጀመረው ተግባር ተኮር የሃልማሶች መፈረታዊ ትምህርት ፕሮግራም የጸርዓተ ትምህርት ማተኛሎች ከደብረ ማርቆስ መምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ ጋር በመተባበር በመዘጋጀት ላይ ይገኛል።

በተጨማሪ ተግባር ተኮር የሃልማሶች ትምህርት ፕሮግራምን የሰተሰብ ገበሬን ለጤናማ የሚሰጥ የሚሰጥ የገበሬ ማስገኛ ተግባራት ጋር ተቀናጅቶ የሚካሄድበትን የሙከራ ፕሮግራም በሜጫ ወረዳ በሦስት ጣቢያዎች በመካሄድ ላይ ይገኛል።

በዘጠኙ ፕሮግራም በከብት ማድለብ በበግ ዕርባታና የዶሮ እርባታ ለጤናማ የሚያስችል መጠን ገንዘብ በሪፖርት ለገንዘብ ፈንድ በብድር በመስጠት እና በበጽድን በማደራጀት ዘመናዊ የዕርባታ ዘዴ ጸልፎ እና የማንበብና ማሰላት ትምህርት ተቀናጅቶ በመፈረታዊ ላይ ይገኛል። በፕሮግራሙ 150 ሃልማሶች ተሳትፈዋል።

ማህበሩ በትምህርተ ዘርፍ የአማራጭ መፈረታዊ ትምህርት አቅም ግንባታ ፕሮግራም ለማስፈጸምና የትምህርትን ጠ ለማሳደግ እንዳጠቃልላል በአራት ዘርፎች የተደራጁ ተግባራትን በማከናወን ላይ ይገኛል። ፕሮግራሞች -1? ልዩ ልዩ ማስቀመጫና ሞዴሎች ዝግጅት -2? ከመደበኛ ትምህርት ሰዎች ጋር ቀርቆትን ማጠናከር -3? የአትክልት መድረክን ማጠናከር እና -4? የጸራ ላይ ጸልፎችና የተግባር ተኮር ምርምርን ማበረታታት ናቸው። በዘጠኙ መፈረታዊ የሚከተሉት ዋና ዋና ተግባራት ተከናውነዋል በመከናወንም ላይ ይገኛሉ።

ፕሮግራሙን በተሳካ መንገድ ለመፈጸም የሚያስችል የፕሮግራም መጽሃፍ ዕድ - አመቻች በጸራ ላይ የሚሰለጥነጽበት ሞዴሎች እና የሰጽጥር ቫይዘሮች ማሰልጠኛ ሞዴሎች ዝግጅት ተጠናቆ በዘጠኙ ዓመት የጸልፎና ትውውቅ ፕሮግራም ይካሄዳል።

በመደበኛ እና በአመት ጣቢያዎች ግንኙነትን ማወናከር ረገድ በ5 ዞኖች በሚገኙ አምስት የመጀመሪያ ደረጃ ትህሰቶች ገጽድቆት ማዕከላትን በማቋቋም በልዩ ልዩ ትምህርት ተክኖሎጂዎች ታግዘዋል። ፕሮግራሙን ለሚፈፀሙ የትምህርት ባለሙያዎች የእንግሊዘኛ ቋንቋ ማሻሻያና በኮምፒዩተር የትምህርት መረጃ መሣሪያዎችን የማዘጋጀት ስልጠና ተሰጥቷቸዋል።

የተግባራዊ ምርምር /Action Research /በትህሰቶች በት/ቢሮና በኮሌጆች ባህል በማድረግ የአማራጭ መፈረታዊ ትምህርት ጣቢያዎችና በሌሎች የትምህርት ተቋማት የትምህርት ጠ ለማስጠንቀቅ በሁለት ዙሮች 578 መምህራንና የትምህርት ባለሙያዎች በ154 ርዕሰ ገጽዎች ላይ ተግባራዊ ምርምር እንዳጠናቀቁ አድርጓል። በዘጠኙም በተለይ በመማር ማስተማሩ ፣ ደት ላይ የሚስተዋለጽ ችግሮችን መፍትሄ ለማመልከት ተችሏል።

ከዘጠይቅ በተጨማሪ የአማራጭ መፈረቻ ትምህርት ፕሮግራምን ክልላዊ እንቅስቃሴ ለመከታተልና ድጋፍ ለማድረግ የተቋቋመውን የአትክልት 10ኛ ዘጽር ፎረም አስፈላጊነቱን የመወያየ ርዕስ በመቅረብ የገንዘብ ድጋፍ በማድረግና በማስተባበር ሠ በተሳካ ሁኔታ እንዳጠናቅቅ ከማድረግ ባሻገር ለወደፊት የሚዘጋጁ የአትክልት መድረኮች ከጥናትና ምርምር ጸራዎች የመነጨ እንዳጠናቅቅ አቅጣጫ ለማስያዝ ማህበሩ ፋና ወገጣ ተግባር አከናውኗል።

አልማ የአማራጭ መፈረቻ ትምህርት ፕሮግራም እየተስፋፋና ከፍተኛ ቀጥሮ ያላቸው ህጻናት በፕሮግራሙ ተጠቃሚ እንደመሆናቸው ፕሮግራሙን በተሳካ ሁኔታ ለማካሄድ እንዳጠናቅቅ ማለት አንዳደፍ ኝ ለቀጥተኛ ክትትልና ድጋፍ አሰጣጥ የመረጃ አሰባሰብና አያያዝ ጸርዓት ለማጠናከር የሚረዳ የመረጃ መሰብሰቢያ ቅጾችና ማንጸዋል ተዘጋጅቶ ለትራኒት ለተጠቃሚው ተሰጥቷል።

የሱተ መጻሕፍት ግንባታ እና የመጽሐፍት ጸርጭት

በወልዳጫይ በደብረታቦር በደብረብርሃን በሰቆጣ በዳንግላ በእንጅባራ እና በባህርዳር ከተሞች በ1.6 ሚሊጫዮን ብር ወጪ 7 የህዝብ ሱተመጻሕፍት ገንብቶ ለአገልግሎት አብቅቷል። ልማት ማህበሩ በዕርዳታ ያገኛቸውን ብር 53 ሚሊጫዮን የሚገመተ 341470 በላይ ልዩ ልዩ መጻሕፍትና 133 ሙሉ አጫንሳይክሎፒያጫዎችን አከፋፍሏል። ህጽለተኛ ደረጃ ትራኒት ጽሑፎች የንብርስቲዎች የግል ኮሌጆች በጫሮዎችና ሌሎች መሰል ተቋማት የዕድሉን ተጠቃሚዎች ናቸው።

ለሴት ተማሪዎች ተጨማሪ ትምህርት ድጋፍ

ከ1991 እስከ 1992ዓም በ48 ት/ቤቶች እንዲሁም በ1996 እስከ 1998ዓም በ6 ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች ከ16 ሺህ በላይ ሴት ተማሪዎችን የማጠናከሪያ ትምህርት ድጋፍና የምክርና ሚንተሪንግ (mentoring and counseling) አገልግሎት በመምህራቸው አስተባባሪነት በንበዝ ተማሪዎች አማካኝነት እንዲያገኙ ለት/ቤቶች የበጀትና ሙያዊ ድጋፍ ተደርጓል።

አማራ አቀፍ ልማት ማህበር ሐአልማሐ በአምባሳደር ሴት ተማሪዎች ስኮላሺፕ ፕሮግራም ከ1998ዓም በፊት በነጻ ችግር ላለባቸው ሱተና ወንድ ተማሪዎች ድጋፍ ያደርጋል። የትምህርት ቀረቀሶ በማቅረብ በማጠናከሪያ ትምህርት በመደገፍ እና የሚንተሪንግና ምክር አገልግሎት በደብረማርቆስ በወልዳጫይና በጉንደር ከተሞች በሚገኙ የ2ኛ ደረጃ ትራኒት 120 ሱተ ተማሪዎችን ተጠቃሚ ስጦታዎችን ቆይቷል። ይህም 15ተ በልዩ ልዩ ምክንያቶች አቋርጦ በ1999 ዓ.ም 105 ተማሪዎች ድጋፍ ማግኘት ላይ ያለጽ ስጦታን በአሁኑኑ ወቅት ተመሳሳይ ችግር ያለባቸውን 60 ወንድ ተማሪዎች በመጨመር ቀጥረው ወደ 165 ከፍ ብሏል።

2. ስልጣናና የጸራ ዕድል ፈራረ

በክልሉ በተለያዩ ዞኖች የሚገኙ ወጣቶች እውቀትና ክህሎት አግኝተው የጸራ ፈጣሪነት አቅማቸው እንዳጠናቅቅ ከ5 ሺህ 300 በላይ ወጣቶች በመሰረታዊ ኮንስትራክሽን ሙያዎች በንግድ ጸራ

አመራርና ሂሳብ አያያዥ በዶሮ እርባታ በእንጨትና ብረታ ብረት ጸራ በልብስ ስፊትና ጥልፍ ሙያዎች እንዳጫሰለጥነኑ ተደርጓል። በዘጠኙ ዘርፍ ባለፉት 15 ዓመታት ብር 16.3 ሚሊዮን ወጪ ሆኗል።

Table 3 በማህበሩ የማሰልጠኛ ጣቢያዎች የተሰጡ ሥልጠናዎችና የሰልጣኞች ብዛት

የሥልጠና አይነቶች	የሰልጣኞች ብዛት
መሠረታዊ ግንባታና አገልግሎት	2473
የንድፍ ንባብና ኳንቲቲ ሰርቪዩ	179
አነስተኛ ንግድ ማኔጅመንትና የሂሳብ መዝገብ አያያዝ	1170
የግብርና ሥልጠና (በአትክልትና ፍራፍሬ ዶሮ እርባታ ወዘተ)	636
የብረታብረት ሥራ	49
የልብስ ስፊትና ጥልፍ ሥራ	152
መሠረታዊ የኮምፒዩተር ሥልጠና (ለድሃና ሴተኛ አዳሪዎች)	146
ሌሎች	548
ድምር	5353

በባሕር ዳር ከተማ ከጃጫቲዙድ በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ ከክልለ ማህበራዊ ገጽዳይ በጫሮ እና ከባሕር ዳር ማዘጋጃ ቡድን ጋር በመተባበር ለ40 አካል ገጽዳተኞች ከቫይረስ ጋር ለሚኖሩና ዝቅተኛ የነጻ ሰራተኛ ላይ ለሚገኙ ነዋሪዎች 40 የጉዳይ ላይ ኮንተኔንት ሰጽቆች በማሰራት ድጋፍ ተደርጓል። ግለሰቦች ጸራቸውን እንዳጫጃም ለማድረግም በተዘዋዋሪ ብድር ለአያንዳንዳቸው 500.00 ብር ተሰጥቷቸዋል።

ለመጓጓዣ አገልግሎት የሚውለጽ 100 ብስክሌቶች በስጦታ ሂጥ ከተባለ ድርጅት ተገኝቶ በባሕር ዳር ከተማ በዘጠኙ ቀበሌዎች ለሚገኙ የተደራጁ ወጣቶችና ለከተማው ወጣቶችና ስፖርት ጽሑፍ ተሰጥቷል።

በባሕር ዳር ከተማ ከሌላው ማህበረሰብ ተነጥለው በዝቅተኛ የነጻ ሰራተኛ የሚገኙት የነገደ ወይጦ ብራሪሰብ አባላት ስልጠና እንዳጫጃም ተደርጓል። 120 የብራሪሰብ አባላት በአትክልትና ፍራፍሬ እንዳጫጃም የእንስሳት ልማት ሀብት ዘርፍ ስልጠና ከማግኘታቸው በተጨማሪ 100 በጉብኝ ከ3 ወር ቀለባቸው ጋር በመገዛት የማድለብ ጸራ እንዳጫጃም ተደርጓል።

3. «ሩና ኘሮግራም ቃጠ

ግህበሩ በ«ሩናው ዘርፍ የህብረተሰብ አቀፍ ስነ ተዋልዶ «ሩና ኘሮግራም ማስፋፋት የ«ሩና ተቋማትን ግንባታ ማካሄድ አሩች አይ ሸጧ አሩድስ መከላከልና መቆጣጠር ተግባራትን ማከናወን የወጣቶች ተዋልዶ «ሩና አገልግሎት ማካሄድ እንዳጫህጽም የህክምና መሳሪያዎችንና ቀሳቀሶችን ለ«ሩና ተቋማት ማሟላት አበይት ግቦች አድርጎ በርካታ ጸራዎችን አከናውኗልቃቃ

3.1. የህብረተሰብ አቀፍ ተዋልዶ «ሩና ኘሮግራም ቃጠ

ይህ ኘሮግራም ከ1992 ጀምሮ በመካሄድ ላይ ሰጧገጃ በክልለጽ ውስጥ በሚገኙ 7 ዞኖች በ71 ወረዳዎች ከ2000 በላይ ቀበሌዎች በተ«ናከረ ሁኔታ ይካሄዳልቃቃ በሰሐሸዋ 17 ወረዳዎች በደሐወሎ 15 ወረዳዎች በአሮሚያ 2 ወረዳዎች በሰ.ጎንደር 19 ወረዳዎች በሰሐወሎ 7 ወረዳዎች በደሐጎንደር 7 ወረዳዎችና በምዕራባዊ 4 ወረዳዎች በቡተሰብ ምጣኑ በእናቶችና ህጻናት «ሩንነት በአሩች አይ ሸጧ አሩድስ በጉጃጧ ባህላዊ ድርገጧቶች ዘርፍ አገልግሎትን በማስፋፋትና የትምህርትና ግንዛቤ ስርጽት ተግባራትን ያከናውናልቃቃ

የተዋልዶ «ሩና ፕሮግራም ለማስፈኘም የምንከተላቸው ስልቶች

- ከህብረተሰብ የተመረጧ የተዋልዶ «ሩና ወከጧሎችን በማሰልጠን እና የቡት ለቡት ትምህርትና መረጃ እንዳጫሰጧ ማድረግ
- የተዋልዶ «ሩና ወከጧሎች የወለጧድ መከላከያ እንክብልና ኮንዶም በቀጥታ ቡት ለቡት በመንቀሳቀስ እንዳጫያድለጧ
- ከመንግስት «ሩና ተቋማት እና ለሩሎች የረፀም ገጧዞ የወለጧድ መከላከያ አገልግሎት ከሚሰጧ ተቋማት ጋር የሪፈራል ቅንጅት በመፍጠር ወደተቋማት ደንበኞችን መላክ
- የወጣት ክበባት በማደራጀትና በጸነ ጥበብ እያዋዘጧ የትምህርት እና መረጃ ጸርኻት ማከናወን
- የወለጧድ መከላከያ አቅርቦትን አስተማማኝ ለማድረግ መሩኛ የአገልግሎት ክፍያ ጸርዓት በመዘርጋት ለመድሃኔጧት አቅርቦት ግዢ የሚውል ሪዘርቭ ፈንድ ዋና ዋናዎችን ገናቸውቃቃ

ለተግባሩ ውሩታማነት ከ2900 የሚበልጧ የተዋልዶ «ሩና ወከጧሎች ተመልምለውና ስልጥነው የተሰማሩ ሰጧሆን የሚከተለጧትን ተግባራት ሰጧያከናውነጧ ቆይተዋልቃቃ

- ለህብረተሰብ በቡተሰብ እቅድ እና የወለጧድ መከላከያ አማራጮች ላይ የግንዛቤ ትምህርት በመስጠት - የወለጧድ መከላከያ መድሃኔጧት እንክብል በማደል ኮንዶም በማስራጨት የቡት ለቡት አገልግሎት ይሰጧለጧ -
- በክንድ የሚሰጥ መርፌ - በክንድ የሚቀበር የረፀም ገጧዞ ወለጧድ መቆጣጠሪያ እና በማህጃን የሚቀመጥ ለጽጥን ለሚመርጧ እናቶች በህክምና ተቋማት አገልግሎትን እንዳጫያገኘጧ ሪፈራል ያመቻቻለጧ

- እናቶችን በማማከርና ለቅድመና ድህረ ወለጫድ የህክምና አገልግሎት ወደ«ሩና ተቋማት በመላክ እንዳጫህጹም ህጻናት የክትባት አገልግሎት እንዳጫይገኙ ትምህርትና መረጃ በመስጠት ያገለግላሉ።
- ስለህጻናት አመጋብና አላይ የሩና ህጽኑታ ትምህርት በመስጠትና ችግር ያለባቸውን ወደ«ሩና ተቋማት ርፈር ማድረግ
- ስለ አሩች አይቮጫ ሐ አድስ ምንነትና መተላለፊያ መንገዶች ትምህርትና መረጃ ይሰጣሉ። ለፈ፣ደቆነት የአሩች አይቮጫ ምርመራ ያበረታታሉ።
- የአባላዘር በሽታ ያለባቸውን ሰዎች ለህክምና እና የፈ፣ደቆነት አሩች አይ ቮጫ ምርመራ ወደ «ሩና ተቋማት እንዳጫህጹ ምክር ይሰጣሉቃቃ

ኘሮግራሙ ከተጀመረበት ከ1992 ጀምሮ 728,335 የሚሆኑ እናቶች ለመጀመሪያ ጊዜ የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት በዚህ ኘሮግራም አማካኝነት ተጠቃሚ ሊሆኑ ችለዋል። በ1999 በጀት ዘመን መጨረሻ ላይ ተከታታይ ደንበኞች ቁጥር 540,183 ነበሩ።

በአጠቃላይ ባለፉት ስምንት ዓመታት 2.7 ሚሊዮን ሳይክል በአፍ የሚወሰድ እንክብል 2.14 ሚሊዮን ኮንዶሞች 1.7 ሚሊዮን ብልቃጥ በመርፌ የሚሰጥ መድሃኒት 25831 በክንድ የሚቀበር (ኖርፕላንት) እና 711 በማህጸን የሚቀመጥ ሌፕ ለተጠቃሚዎች ተሰራጭቷል።

Table 4 ኘሮግራሙ የሚካሄድባቸው ወረዳዎችና የተጠቃሚ ህብረተሰብ ብዛት

ተቁ	ኘሮግራሙ የሚካሄዱበት ዞን ስም		ተጠቃሚ ህዝብ	ረጂ ድርጅቶች	
	ወረዳ	ብዛት			
1	ሰሜን ሸዋ	17	1254128	Packard Foundation Engender health	
2	ደቡብ ወሎ	15	2606203	Packard Foundation	
3	ሰሜን ወሎ	7	516420	Packard Foundation	
4	አሮሚያ ብ/ዞን	2	298220	Pathfinder International ITECH	
5	ሰሜን ጎንደር	19	2547816	Pathfinder International ITECH	
6	ደቡብ ጎንደር	7	1339897	Pathfinder International ITECH	
7	ምዕራብ ጎጃም	4	755132	CORHA	
		71	9317816		

ባለፉት ዓመታት ከቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት ክፍያ 3.67 ሚሊዮን ብር የተሰበሰበ ሲሆን ከዚህ ውስጥ 1 ሚሊዮን ብር ለተዋልዶ ጤና ተጠሪዎች ድርሻ ተከፍሎ 2.67 ብር ተቀማጭ ሆኗል። በሪቮልሽንን ፈንድነት ተቀማጭ ከተደረገው ገንዘብ ውስጥ 980 ሺህ ብር ወጪ ተደርጎ 380ሺህ ብልቃጥ ዲፖ ተገዝቶ የመድሃኒት እጥረት ባጋጠመ ጊዜ አገልግሎት ላይ እንዲውል ተደርጓል።

3.2. ኤች አይ ቪ ኤድስ መከላከልና መቆጣጠር፡-

ኤች አይ ቪ ኤድስ የጤና ችግር ብቻ ሳይሆን የልማት፣ የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አሳሳቢ ወረርሽኝ በመሆኑ በሁሉም ነፍሮች አንድ የትኩረት መስክ ተደርጎ የቫይረሱን የመተላለፊያ መንገዶች ለገጠሩ ህብረተሰብ በማስተማር፣ የህመሙን ምልክቶች በማስገንዘብ የህመሙን መከላከያ ዘዴዎች በማስተማር እንዲሁም በፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ ምርመራ እንዲያደርጉ በማማከር የበሽታውን መስፋፋት ለመከላከል የሚደረገውን ጥረት ለማገዝ እንቅስቃሴ ተደርጓል። ማህበሩ ህብረተሰብ አቀፍ ተዋልዶ ጤና ፕሮግራምን ማካሄድ ከጀመረበት ከ1995ዓም እስከአሁን በልዩ ልዩ የትምህርትና መረጃ መስጫ መንገዶች ለ10.6 ሚሊዮን ሰዎች ትምህርት የተሰጠ ሲሆን ከ77ሺህ በላይ ሰዎች በፈቃደኝነት ላይ ለተመሰረተ የኤች አይ ቪ ኤድስ ምርመራ ወደ ጤና ተቋማት በኤጀንቶች አማካኝነት ተልከዋል።

ለተዋልዶ ጤና " ኤች አይ ቪ ኤድስና ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶችን ለመከላከል የሚረዱ ትምህርትና መረጃ የሚሰጡ ፊልሞች ፖስተሮችና ብሮሽሮች ተዘጋጅተው ሥራ ላይ ውለዋል።

ማህበሩ ኤች አይ ቪ ኤድስ የመከላከልና መቆጣጠር ተግባርን በማጠናከር በተለይ ቫይረሱ ከእናት ወደ ልጅ እንዳይተላለፍ የሚሰጠውን አገልግሎት ለማጠናከር ከህብረተሰብ አቀፍ ተዋልዶ ጤና ፕሮግራም ጋር በማቀናጀት ሊፈጸም የሚችልበትን ነፍሮችና የአፈጻጸም ስትራቴጂ በመንደፍ በ10 ወረዳዎች በሙከራ ደረጃ ከአይቴክ(I TEC) በተገኘ ብር 1.5 ሚሊዮን ድጋፍ ለ1 ዓመት የሚቆይ ፖይለት ነፍሮች እየተካሄደ ይገኛል። በነፍሮች PMTCT, ART VCT አገልግሎቶች ይሰጣሉ።

3.3. የወጣቶች ተዋልዶ ጤና ፕሮግራም፡-

የወጣቶች ተዋልዶ ጤና ፕሮግራም ወጣቶችን በተዋልዶ ጤና ክበባት ስር በማደራጀት የስልጠናና አቅም ግንባታ ተግባራት ተሰጥተዋል። በክልሉ ውስጥ በተለያዩ ዞኖች 82 ክበባት ተደራጅተው የአቻ ለአቻ የመማማር ፕሮግራሞች የሚከናወኑ ሲሆን ወጣቶች በልዩ ልዩ ጉዳዮች ዙሪያ ድራማና አጫጭር ተውኔቶችን በማዘጋጀት ህብረተሰቡን ያስተምራሉ። ወጣቶቹ ራሳቸውን ከአልባሌ ቦታና ደባል ሱሶች ጠብቀው ራሳቸውንና ህብረተሰቡን የሚጠቅሙ ዜጎች እንዲሆኑ ክበባቱ ይሠራሉ።

ክበባቱ በዘላቂነት ራሳቸውን ችለው መንቀሳቀስ እንዲችሉ የገቢ ማግኛ ተግባራት ሊያከናውኑ የሚያስችላቸው የማቴሪያል እና የገንዘብ ድጋፍ በእንቅስቃሴያቸው ጠንካራ ለሆኑ ሁለት ክበባት ተሰጥተዋል። እንቅስቃሴም ጀምረዋል።

Table 5 በማህበሩ የተቋቋሙ የወጣቶች ክበባት

ተ.ቁ	የክበባቱ አይነት	በት/ቤት	ከት/ቦት ውጪ	የድጋፍ መጠን	
1	የተዋልዶ ጤና ክበባት	60	60	-	በተዋልዶ ጤና ፕሮግራም የተሸፈነ
2	የወጣት ለወጣት	-	16	1.5	IWW & DSW

	(Youth & Youth)			ሚሊዮን	
3	የወጣቶች ምርጫ Y-choice	40	25	0.8 ሚሊዮን	Pact /USAID
4	የልጃገረዶች ክብብ	-	47		በተዋልዶ ጤና ፕሮግራም

በክብባቱ የክብብ አመራር እና በተዋልዶ ጤና እና ጤናማ የወሲብ ህይወት ላይ ያተኮሩ የህይወት ክህሎት ሥልጠናዎች ተሰጥተዋል። ክብባቱም በተራቸው በአካባቢያቸው ለሚገኙ ከፍተኛ ሺህ በላይ ለሚሆኑ የዕድሜ አቸዎቻቸው በአቻ ለአቻ ትምህርት በህይወት ክህሎት ዙሪያ ሰጥተዋል። በተወሰኑ ክብባት ለወጣቶች ምቹ የሆኑ ክሊኒኮች (Youth Friendly Clinic) በማቋቋም በኤች አይቪ ምርመራና የአባላዘር በሽታዎች ህክምና አገልግሎት እንዲያገኙ ተመቻቸዋል።

3.4. የአካባቢ ጤና እንክብካቤ:-

ማህበሩ የአካባቢን ጤና ለመጠበቅ በወባ መከላከልና የጋራ መፀዳጃ ቤቶች ግንባታ እንዲሁም የንጹሕ መጠጥ ውሀ አቅርቦት ዘርፎች የልማት ስራዎችን አከናውኗል።

በደንቢያ ወረዳ ከአማተራሪ በተገኘ የበጀት ድጋፍ በወባ የሚጠቁ 44 ቀበሌዎች ለተወጣጡ 88 ወኪሎች የህብረተሰብ አቀፍ የወባ መከላከልና መቆጣጠር ስልቶች ስልጠና ወስደው ተሰማርተዋል።

በባህር ዳር ከተማ ከጃፓን ኤምባሲ በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ 20 ያህል የጋራ መፀዳጃ ቤቶች ተገንብተው ለህብረተሰቡ ተላልፈዋል። ለዚህም ብር 361,000 ስራ ላይ ውሏል።

ከግሊመር ኦፍ ሆፕ በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ በደቡብ ጎንደር ደራ ወረዳ 1 የጥልቅ ውሀ ጉድጓድና 4 የእጅ ፓምፕ ተቆፍሮ የንጹሕ መጠጥ ውሀ አቅርቦት ተሰጥቷል። ብር 239,306 ስራ ላይ ውሏል።

3.5. የጤና ተቋማት ግንባታና የቁሳቁስ አቅርቦት:-

አልማ በርካታ የጤና ኬላዎችና ክሊኒኮችን በመገንባት የውስጥ ቁሳቁሶችን አሟልቶ ለአገልግሎት አውሏል።

ማህበሩ ከተመሠረተ 1984 ጀምሮ እስከ 1999ዓም 74 ጤና ኬላዎችና ክሊኒኮች ተገንብተው የውስጥ ቁሳቁሶች ተሟልቶላቸው አገልግሎት እየሰጡ ሲሆን በ2009ዓም 3 ታዳጊ ጤና ጣቢያዎችና ሁለት ጤና ኬላዎች በመገንባት ላይ ይገኛሉ። ታዳጊ ጤና ጣቢያዎቹ በወረዳ መስተዳድሮች ደረጃ በደረጃ ወደ ጤና ጣቢያነት ለማሳደግ በያዙት እቅድ መሠረት በቅድሚያ እንዲሟሉላቸው የመረጡትን ክፍሎች በመለየት ነው ግንባታው የተጀመረው። አንድ ታዳጊ ጤና ጣቢያ ለመገንባት የተያዘው በጀት ብር 450 ሺህ ይደርሳል።

Table 6 በማህበሩ የተገነቡ ጤና ኬላዎችና ክሊኒኮች

	ዋግ	ዞኖች									
		ሲቀጠሎ	ደቀጠሎ	አሮሚያ	ሰቀሽዋ	ምስራቅ ጎጃም	አዊ	ምዕራብ ጎጃም	ደቡብ ጎንደር	ሰሜን ጎንደር	ጋምባ
የተገነቡበትና በዘጠኝ ሳይሆን በመገንባት ላይ ያለጹ «ኒና ተቋማት» ብዛት	3	10 -2 ታዳጊጫ «ኒና ጣባጫያ?»	21 -1 ታዳጊጫ «ኒና ጣባጫያ?»	3	10	6	3	5	5	13	79

3.6. የህክምና መሣሪያዎች ማሰባሰብና ሥርጭት

በክልሉ በተለያዩ ከተሞች ለሚገኙ ሆስፒታሎች ቁሳቁስ ለማሟላት በተደረገው ጥረት ለ8 ሆስፒታሎች ግምታቸው ብር 22 ሚሊዮን የሚሆኑ ልዩ ልዩ የህክምና ቁሳቁሶች ተሰራጭተዋል። በዚህ ስርጭት በክልሉ ዋና ዋና ዞኖች የሚገኙ ሆስፒታሎች ተጠቃሚ እንዲሆኑ ሲደረግ የባህር ዳር ፈለገ ህይወት፣ ለፍኖተ ሰላም፣ ለደብረማርቆስ፣ ለደብረብርሃን፣ ለሞጣ፣ ለጎንደር፣ ለደሴና ወልዲያ ሆስፒታሎች ቁሳቁሶች ተሰጥተዋል።

4. ልዩ ልዩ ፕሮጀክቶች (የመንገድ ስራ፣ ተፈጥሮ ሀብት ጥበቃና ልዩ ልዩ የማህበራዊ ድጋፎች)

የመንገድ ስራ፣

የገጠር መንገድ ስራ፡- በሰሜን ጎንደር የሳንጃ ማሰሮ 42 ኪ.ሜ. አዲስ ግንባታ ከፈረንሳይ ኤምባሲ በተገኘ የገንዘብ ድጋፍ በብር 17 ሚሊዮን ወጪ ተገንብቶ በ1993 አገልግሎት በመጀመሩ ከፍተኛ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ አስገኝቷል። ቁጥሩ 35845 የሚሆን ሕዝብ የመንገዱ ቀጥተኛ ተጠቃሚ ሆኗል።

በምስራቅ ጎጃም የሮብ ገበያ ድጎ ጽዮን የ53 ኪ.ሜ. አዲስ ግንባታ በብር 4.5 ሚሊዮን ተጠናቆ አገልግሎት በመጀመሩ ከፍተኛ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ ሰጥቷል።

በዋግ ኸምራ ዞን የጽጽቃ ተላጀ የ185 ኪ.ሜ. የገጠር መንገድ በአካባቢው ህብረተሰብ ጉልበትና በማህበሩ የገንዘብ ድጋፍ ተሰርቶ ለመጀመሪያ ጊዜ የትራንስፖርት አቅርቦት እንዲያገኝ አስችሏል።

የጤስ አባይ የእግረኛ ድልድይ ጥገናና በሰሜን ወሎ ደላንታ ኮን ወረዳ 32 ሜትር ርዝመት ያለው ድልድይ በማሰራት ለአገልግሎት አውሏል።

ተፈጥሮ ሀብት እንክብካቤና ጥበቃ፡-

በሰሜን ጎንደር ጌንደር ዘጸራያ የሚገኘው የአንገረብ ተፋሰስ እንክብካቤና ተፈጥሮ ሀብት ልማት ብር 1 ሚሊጫዮን የሚገመት ወጪ ተመድቦ የተከናወነ ሰጪሆን በኘሮጀክተ፣ የችግጃ ጣባጫያ ልማትና የጎንደር የመጠጥ ውሃ ግድብን ለመንከባከብ የሚያስችለጽ የልማት ተግባራትን አከናውኗል።

በሰሜን ጎንደር የላይ አርማጭሆ ወረዳ አምባጅባ አካባቢ የተቀናጀ የገጠር ልማትና የተፈጥሮ ሀብት አብቅታ ፓይለት ኘሮጀክት ከገርለጫንግ ፋውንዴሽን በተገኘ ብር 500ኸ000 የገንዘብ ድጋፍ ለ3 ዓመታት ያህል ተካሂዷል። ኘሮጀክተ፣ በህብረተሰቦች ባለቤትነትና ሙለጽ ተሳትፎ በመካሄዱ ኘሮግራሞቹን ህብረተሰቦች አህጽንም ድረስ በዘላቂነት እያከናወናቸው ይገኛል።

ልዩ ልዩ ማህበራዊ ድጋፎች፡-

ማህበራችን ማህበራዊ የልማት ተልዕኮዎቹን ለማሳካት በሕዝቡና ድርጅቶች በሚያካሂዷቸው በተለያዩ የልማት ኘሮግራሞች ይሳተፋል። የኮበል ኢንዱስትሪ መንደርን ማቋቋምና ራሱን ለማስቻል 4.2ሚሊዮን ብር ያህል የገንዘብና የማቴሪያል ድጋፍ ተሰጥቷል።

በማህበሩ ስም የባህል ቡድንና የሰርከስ ቡድን በማቋቋም ትምህርታዊ ዝግጅቶችን ለህዝብ ያቀርባል።

ከተለያዩ ድርጅቶች የሚቀርቡ የልማት ስፖንሰሮች በጀት በመመደብ እገዛ ያደርጋል። በልማት ወደኋላ ለቀሩ አካባቢዎች 26 የእህል ወፍጮዎችን በመስጠት ድጋፍ ሲያደርግ በተለይ ለአውራ አምባ ማህበረሰብ 1 የእህል ወፍጮና ከፍተኛ ትምህርት ለገቡ የማህበረሰቡ ተማሪዎች የኪስ ገንዘብና የትምህርት ቁሳቁስ በመስጠት ድጋፍ አድርጓል።

በ1995 በክልላችን የተከሰተውን የምግብ እህል እጥረት ለማገዝ ከኦ ግለጫ መር አፍ ሆኝ በተገኘ በ1ኸ474ኸ324 ብር 9274 ከጽንታል የበቆሎ እህል ገዝቶ ለ28840 ተረጃጫዎች አከፋፍሏል።

5. የአባላት እና ገቢ ማሰገኛ ፕሮግራም፡-

የአባላት እና ገቢ ማሰገኛ ፕሮግራሞች

የአባላት ሁኔታ

ማህበሩ በክልሉ ውስጥ፣ በአዲስ አበባ፣ በሌሎች የአገሪቱ ክልሎች እና በውጪ ሃገር በተደራጁ ቅርንጫፎች ከ115000 በላይ አባላት አሉት።

በክልሉ ውስጥ በ150 የወረዳ እና የከተማ መስተዳድሮች በተቋቋሙ ቅርንጫፎች በከተሞች ከሚገኙ አባላት በአብዛኛው የመንግስት ሠራተኞች መዋጮ ያሰባስባል። ከሚያዚያ 1995 ጀምሮ በማህበሩ ቦርድ በተወሰነው መሠረት በየወረዳው ከሚሰበሰበው መዋጮ 70% በየወረዳው እንዲቀርና በወረዳው የአቅድ ቅደም ተከተል መሠረት ሥራ ላይ እንዲውል ቀሪው 30% ደግሞ ወደ ዋናው መ/ቤት እንዲተላለፍና በዋናው መ/ቤት ደረጃ ለሚከናወኑ የልማት ሥራዎችና ከወረዳዎች የተሻለ አፈፃፀም ላላቸው በሽልማት መልኩ የሚሰጥ ማበረታቻ እንዲውል በመደረግ ላይ ይገኛል።

በአዲስ አበባና ሌሎች ክልሎች 30 ቅርንጫፎች ተደራጅተው አባላት የማደራጀትና መዋጮ የማሰባሰብ ሥራ በመሠራት ላይ ይገኛል፤ ከምርጫ 97 በኋላ በተፈጠረ መደናገር በቦርዳቸው ቅርንጫፎች የአባላት ሁኔታ የቀነሰ ቢሆንም በ1999 በተዘጋጀው የአልማ 99 ቶምቦላ አማካኝነት በተሠራው መልሶ የማደራጀት ተግባር በተወሰነ ደረጃ በመጠናከር ላይ ይገኛል።

በውጪ ሃገር በየመን፣ ሰንጠረዥ፣ በሳውዲ አረቢያ፣ ጅዳና ሪያድ፣ በኪኒያ ናይሮቢ፣ በሱዳን ካርቱም፣ በአሜሪካ ዋሽንግተን ዲሲ የማህበሩን ቅርንጫፍ የማቋቋም ሥራ በተለያዩ ጊዜያት የተከናወኑ ቢሆንም ቅርንጫፎቹን የማጠናከር ተከታታይነት ያለው ሥራ ባለመሠራቱ ብልጭ ድርግም የሚል ሁኔታ ይታያል።

በቅርብ ጊዜ በሳውዲ ሪያድና ጅዳ በአሜሪካ በተለያዩ ከተሞች እና በቅርቡ በአውሮፓ በስዊድን እንግሊዝ በተደረገ ጉዞ ከክልሉ ተወላጆች ጋር ለመገናኘት በመቻሉ በነዚህ ከተሞች የማህበሩን ቅርንጫፍ ለማቋቋምና እንቅስቃሴ ለማስጀመር ተችሏል።

የኮርፖሬት አባላት

ማህበሩ በግለሰብ ደረጃ ከሚያሰባስባቸው አባላት ባሻገር የተለያዩ ድርጅቶችን በኮርፖሬት አባልነት የማሰባሰብና በአገልግሎታቸው፣ በምርታቸው ወይም በገንዘብ ድጋፍ የሚያደርጉበት አሠራር ተጀምሮ መጠናኛ ድጋፍ ለማግኘት ተችሎ ነበር። ሆኖም ከምርጫ 97 በኋላ ተቀባቅዞ በዚህ አመት

ለየት ባለ አቀራረብ የሚሊኒየሙ አጋርነት ፕሮግራም በሚል በግል ባለሀብቶችና የአልማ የጋራ ፕሮጀክት የማካሄድ ውጥን ተይዞ እንቅስቃሴ ተጀምሯል።

በ5ኛው የማህበሩ ጠቅላላ ጉባኤ የማህበሩን አባላት 1,000,000 ለማድረስ ግብ ተይዞ አርሶ አደሮችንና የከተማ ነዋሪዎችን አባል የማድረግ ስራ ተጀምሯል። በሁሉም የክልሉ ወረዳዎች የወረዳ/ቅርንጫፍ ጉባኤ ለማካሄድ እቅድ ተይዞ እስከዚህ ወር በ87 ወረዳዎች ጉባኤ ተካሂዶ ጥሩ መነሳሳት ተፈጥሯል።

ገቢ ማስገኛ ተቋማት፡-

የማህበሩ ቋሚና ተንቀሳቃሽ የሆኑ የተለያዩ ንብረቶች ገቢ የሚያስገኙ ሲሆን የአልማ ህንፃና በአዲስ አበባና ጎንደር የሚገኙ ህንፃዎች በወር ብር 120,000.00 ገቢ ያስገኛሉ። በዓመት ከብር 1 ሚሊዮን በላይ ከህንፃዎች ኪራይ ይገኛል።

የዋንዛዬ ፍል ውሀ ሆቴልና የጢስ አባሊማ አትክልትና ፍራፍሬ እርሻ የራሳቸውን ወጪ ሸፍነው አነስተኛ ገቢ ያስገኛሉ። ተቋማቱን ለማሻሻል ጥናት እየተካሄደ ነው ከባድ መኪኖችና ማሽኖች ተሸጠው ብር 6.7ሚሊዮን ብር ገቢ ተገኝቷል።

ልዩ ልዩ የገቢ ማስገኛ ፕሮግራሞች ፡-

ቴሌቶን፣ ባዛር፣ ቶምቦላ የመሳሰሉ ዝግጅቶች እየተካሄዱ ገቢ የሚገኝ ሲሆን የአልማ - 99 ቶምቦላና አልማ -88 ቴሌቶን የተሻለ ገቢ ተገኝቶባቸዋል። የአልማ -99 ቶምቦላ ሽያጭ ብር 3.75 ሚሊዮን ያልተጣራ ገቢ ተገኝቷል። ብር 1ሚሊዮን ለቶምቦላው ዝግጅትና ለሽልማት ወጪ ሆኗል።

በ1994 1995 እና 1997ዓም አልማ ጎንደር ባህር ዳር ተጓዥ ጤክስፖርት ባዛር ተዘጋጅቶ ከ1.5 ሚሊዮን ብር በላይ ገቢ ለማግኘት ተችሏል።

6. የሰውሃይል ሁኔታ

ማህበሩ 236 ቋሚ ሰራተኞች ያሉት ሲሆን ከዚህ ውስጥ 119 በፕሮጀክት ጽ/ቤቶች የሚገኙ ናቸው። የሰራተኞቹ የትምህርት ደረጃ ማስተርስ ዲግሪ 8 የመጀመሪያ ዲግሪ 24 የኮሌጅ ዲፕሎማ 92 ሰርተፊኬት 7 እና ከ12 ኛ ክፍል በታች 104 ናቸው። በጾታ 99 ወይም 30 በመቶ ብቻ ሴቶች ናቸው። አንድ በዲግሪ ደረጃ ሴት ባለሙያ ስትሮር ሌሎቹ በድጋፍ ሰጪነት የሚሰሩ ናቸው። በሲኒየር ማኔጅመንትም ሆነ በፕሮጀክት አስተባባሪ ደረጃ የተሰማሩ ሴት ሰራተኞች የሉንም።

Table 7 የማህበሩ የሰው ሃይል በትምህርት ዝግጅት

የትምህርት ደረጃ	ዋናው መ/ቤትና ቅርንጫፎች				ፕሮጀክት	ድምር
	ሃብት አስተዳደር	ድጋፍ ሰጪ	ሙያተኛ	የአባላት		
8 እስከ 10/12	27	32	0	21	24	104
10 1 /12 1	0	0	0	1	4	5
10 2	0	2	0	0	0	2
10 3	0	0	0	0	2	2
ዲፕሎማ	4	10	4	3	69	90
ዲግሪ	2	0	9	0	13	24
ህክምና ዶክተር	0	0	0	0	1	1
ድህረ ምረቃ	0	0	2	0	6	8
	33	44	15	25	119	236

6.1 የማህበሩ የሰው ሃይል አቅምና ዝንባሌ

የማህበሩ ሰራተኞች አጠቃላይ ዝንባሌን በተመለከተ ለመፈተሽ ሳይንሳዊ በሆነ ዘዴ የተሰራ ሥራ ባይኖርም በተለያዩ ተግባራትና ውይይቶች የሚታዩትን አገማሚያዎች በመንተራስ መገመት የሚቻለውን ያህል እንደሚከተለው ማስቀመጥ ይቻላል። አብዛኛው የማህበሩ ሰራተኛ ስለማህበሩ የሚሰማውንና የሚለውን በማህበሩ ስላላቸው ጅምርና ለወደፊትም ሊኖራቸው ስለሚፈልጉት ቆይታና ለመሀበሩ የልማት ውጥኖች ውጤታማነት የበኩላቸውን ባላቸው አቅም ለማበርከት ያላቸው ቁርጠኝነት ሲዳሰስ የሚታየው ዝንባሌ ጥሩ መንፈስ ይታይበታል። አብዛኛው ሰራተኛ በማህበሩ ሰራተኝነታቸውና ማህበሩ በሚያከናውናቸው የልማት ሥራዎች በኩራት የሚናገሩ ናቸው። አዲስ ወደ ማህበሩ የሚቀላቀሉ ሰራተኞችም ስለማህበሩ የነበራቸውን ግምትና ከተቀላቀሉ በኋላ የሚሰጡት ምስክርነት ስለማህበሩ ሥራዎች ታላቅነት በሙሉ ልብ ይናገራሉ። ከጥቂት ከፍተኛ ሙያተኞችና በገበያው ከፍተኛ ተከፋይ የሆኑ ሙያዎች ባለቤት ከሆኑ ሙያተኞች በስተቀር በአብዛኛው የማህበሩ ሰራተኞች ለበርካታ ጊዜ ያገለገሉና በማገልገል ላይ የሚገኙ ከመሆናቸውም ባሻገር ለወደፊትም ቢሆን ከማህበሩ ጋር የሚኖራቸው ቆይታ ረዘም ላለ ጊዜ እንዲሆን የሚሰኙና ስለማህበሩ ውጥኖች ውጤታማነት ቁርጠኝነት ያላቸው ባላቸው አቅም ሁሉ የሚጠበቅባቸውን ለማድረግ የሚጥሩ ናቸው ማለት ይቻላል።

ሆኖም በተለያ መጠንና መልክ የሚገለጹ ችግሮች መኖራቸው አልቀረም።

- ከፖሊሲ አሰራርና አደረጃጀት አንጻር
- በሰራተኞች ዕርስ በርስና በተዋረድ ያለ ግንኙነት
- ከሥራ አካባቢ እና የሥራ ሁኔታ አንጻር

- የሰው ሃይል ልማትና የሥራ ደረጃ እና ሙያ ዕድገት (career development) ዙሪያ የሚታዩ ችግሮች/ቅሬታዎች መኖራቸው አልቀረም፡፡

ቅሬታዎቹ ከሚገለጹበት መካከል

- የሥራ አፈጻጸም እና አመራር (Performance Management) ሥርዓቱ ጠንካራ ሠራተኛንና ደካማውን የሚለይና የሚያበረታታ አለመሆን
- በሥራ ግንኙነት ወቅታዊና ተገቢ የመረጃ ልውውጥ ሥርዓትና ባሕል ደካማ መሆን
- በደሞዝ እና ጥቅማጥቅሞች ማነስ እርካታ ማጣት
- ሰራተኛው በተለይም ከፕሮጀክት ውጪ ላሉ በአጫጭር ሥልጠናዎች የሙያ አቅማቸውን ለመገንባት የሚሰራ የሰው ሃይል ልማት ተግባር ዝቅተኛ መሆን እንዲሁም ሰራተኞች የሙያና የሥራ ደረጃቸውን (career development) ሊያሻሽል የሚያስችል የረዥም ጊዜ ሥልጠና ዕድል ጠባብ መሆን
- የሥራ አካባቢንና የሥራ መሣሪያን ለማሟላት ከፍተኛ ጥረት የተደረገ ቢሆንም በተለይ በዋናው መ/ቤት በርካታ ቢሮዎች ለኪራይ አገልግሎት በመዋላቸው በቢሮ መጣብብ መማረር በተለያዩ አጋጣሚዎች የሚገለጹ ችግሮች ናቸው፡፡

እነዚህ ችግሮች የሰራተኛውን ከማህበሩ ጋር ያለን ቁርኝትና ለማህበሩ ዓላማዎች ሥኬት ያለውን ቁርጠኝነት ሊሸረሸሩ የሚችሉ በመሆናቸው ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ችግሮች ናቸው፡፡

6.2. የሰራተኛውን የመፈጸም አቅም በተመለከተ

በመጠንም ሆነ በአይነት እየሰፋና እያደገ የመጣውን የማህበሩ የልማት ፕሮግራሞች እንዲሁም ከአሁኑ የበለጠ ሃብት በማሰባሰብ ልንሰራው ከሚጠበቅብን አንጻር ያለን የሰው ሃይል አቅም ክፍተቶች ይታዩበታል፡፡ ለምሳሌ የተዋልዶ ጤና ፕሮግራሞችን የሚካሄድባቸው ወረዳዎች በከፍተኛ ቁጥር የጨመረና በመጨመር ላይም ነው፡፡ ፕሮግራሙ በሚሸፍናቸው አካባቢዎች ብቻም ሳይሆን በፕሮግራሙ የተካተቱ ተግባራትም ጨምሯል፡፡ የፊስቱላ ችግርን መዋጋት ኤች አይ ቪ ኤድስ ከእናት ወደ ልጅ እናዳይተላለፍ የሚደረገውን ህክምና በገጠር እንዲስፋፋ የሚሰራ ሥራ የአካባቢ ንጽህናና ሃይጅን እና የህጻናትና እናቶች ኒውትሪሽን የማሻሻል ተግባራት በተጨማሪነት የተካተቱ ተግባራት ናቸው፡፡ በአይነትና በሚሸፍናቸው አካባቢዎች ስፋት መጨመር ጋር ተያይዞ ፕሮግራሙን በአግባቡ በመምራትና ለታችኛው አካል ተገቢውን ድጋፍ በማድረግ ረገድ ውስንነቶች እየታዩ ነው፡፡

በሌላ በኩል በርካታ ወገኖች ከማህበሩ ጋር ለመሥራት ያላቸው ፍላጎት በከፍተኛ ሁኔታ እየጨመረ ነው፡፡ ለማህበሩ የሚቀርቡ የአጋርነት ጥያቄዎች ፕሮጀክቶችን ቀጥታ ከመፈጸም ባሻገር በክልሉ የሚገኙ የማህበረሰብ ተቋማትን በበጀትና በአቅም ግንባታ እንድናግዝ (Grant Management) ጥያቄዎች እየቀረቡልን ነው፡፡ ከዚህ አንጻር ያለንን የሰው ሃይል አቅም ማጠናከርና አዳዲስ የተሸለ አቅምና ልምድ ያላቸውን ሰራተኞች መሳብ ይኖርብናል፡፡

በአንዳንድ ፕሮግራሞች ለምሳሌ እንደ ሥራ ፈጠራና ገቢ ማሻሻያ ፕሮግራም ላይ የሚታየውን የፈንድ እጥረት ሊያቃልል የሚያስችል ሙያ ብቃትና የፈንድሬይዚንግ ብቃት ችግር አለ።

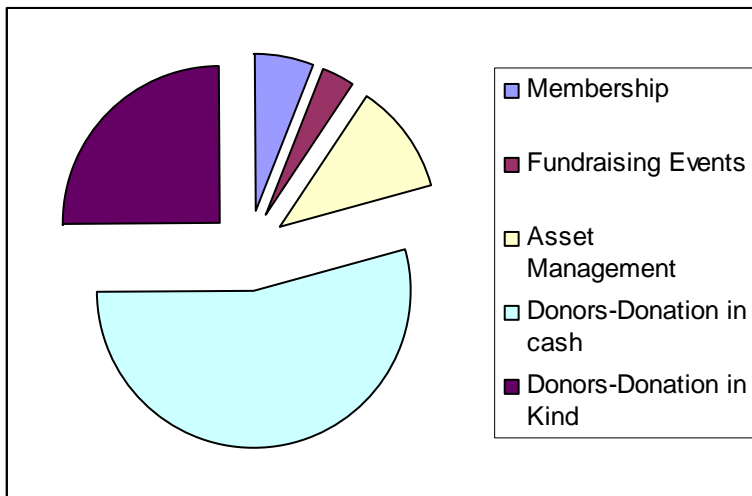
7. የገቢ ሁኔታ

ከአራት የተለያዩ ምንጮች ለልማት የሚውል ገቢ ይሰባሰባል። እነሱም፡

- 1). ከአባላት ቋሚ መዋጮ
- 2). በተለያዩ ጊዜያት ከሚዘጋጁ የገቢ ማስገኛ ፕሮግራሞች
- 3). ማህበሩ ያፈራቸው ንብረቶች የሚያስገኙት ገቢ
- 4). ከሌጎች የሚገኝ የፕሮጀክት ድጋፍ ናቸው።

ከ1995 እስከ 1999 ዓም የነበረው የገቢ ሁኔታ ቀጥሎ በሰንጠረዥ ተዘርዘሮ እንደሚከተለው ቀርቧል።

SN	Source of Income	period (Year 1995 to 2000 E.C)					Total
		1995	1996	1997	1998	1999	
1	Membership	1,048,789.0	758584.49	2,072,705.84	1,824,164.15	2,941,126.30	8,645,369.80
2	Fundraising Events	190,845.5	85,266.7	85,266.7	196,417.5	3,763,716.8	4,321,513.10
3	Asset Management	2,122,299.4	3,185,253.7	3,185,253.7	3,329,175.5	4,231,493.1	16,053,475.41
4	Donors-Donation in cash	10,563,890.2	11,049,697.8	11,031,011.6	21,098,994.1	20,629,465.8	74,373,059.57
5	Donors-Donation in Kind	2,114,026.3	433,231.5	9,721,514.5	7,518,227.0	15,374,800.1	35,161,799.29
Total		16,039,850.4	15,512,034.2	26,095,752.3	33,966,978.3	46,940,602.1	138,555,217.17

በአጠቃላይ ባለፉት ስድስት ዓመታት ከአባላት መዋጮ 8.8 ሚሊዮን (6%) ከገቢ ማስገኛ ፕሮግራሞች 4.3 ሚሊዮን (3%) ከገቢ ማስገኛ ተቋማት 16.05 ሚሊዮን (12%) ከሊጋሾች የገንዘብ ድጋፍ 74.4 ሚሊዮን (54%) እና ከሊጋሾች በአይነት የተገኘ ድጋፍ 35.2 ሚሊዮን (25%) ድርሻ ነበራቸው።

ማህበሩ ከተቋቋመበት መነሻ ሃሳብ አንጻር ሲታይ የአባላትን መጠን ማስፋትና ከዛ የሚገኘውን ገቢ በማሳደግ በራስ ጥረት የራስን ችግር የመፍታትና በራስ የመተማመን ስሜትን ከመፍጠር አንጻር የተገኘው ውጤት በጣም ዝቅተኛ ነው ማለት ይቻላል። በሌላ በኩል ከሊጋሾች የሚገኝ የገንዘብ ድጋፍ በመጠኑ የጨመረ ቢሆንም በአመዛኙ በጤና ፕሮግራሞች ላይ የተገኘ ሲሆን በተለይ በሙያ ሥልጠና ረገድ የነበረ የበጀት ድጋፍ በጣም በዝቅተኛ ደረጃ ላይ ይገኛል። ለምሳሌ በ1999 በጀት ዓመት የነበረ የትምህርት ፕሮግራም 6.2 ሚሊዮን (30.1%) " የጤና 13.1 ሚሊዮን (63.6%) " የወጣቶች ፕሮግራም 0.54 ሚሊዮን (2.6%) " የሙያ ሥልጠና 0.27 ሚሊዮን (1.3%) እና ለድርጅታዊ ልማት (Organizational Development) 0.48 ሚሊዮን (2.3%) የበጀት ድርሻ ነበራቸው።

ማህበሩ ያሉትን ንብረቶች እና ተቀማጭ ሃብትን በተመለከተ አዲስ አበባ ባህር ዳር ጎንደርና ደሴ ላይ ቢሮዎች ያሉት ሲሆን በዚህ ዓመት ደሴ ላይ ያለንን መለስተኛ ቢሮ ከከተማ መስተዳድሩ በቦታው ላይ ዘመናዊ ህንጻ እንድንገነባ ባገኘነው ፈቃድ አንድ ባለ አራት ፎቅ ዘመናዊ ቢሮ ለመገንባት የግንባታ ዲዛይን አሰርተን በጨረታ ሂደት ላይ እንገኛለን። ለመንገድ ሥራ ፕሮጀክት ገዝተናቸው የነበሩ ከባድ ማሻገሮችና ተሸከርካሪዎች በማርጀታቸው ተሸጠው ገቢ ተገኝቷል። የማሺኔሪዎች ሽያጭ እና በቶምቦላ የተገኘውን ገቢ እና ቀደም ሲል ተይዞ የነበረ ተቀማጭ ገንዘብ በድምሩ ከ 8 ሚሊዮን ብር ለማህበሩ የልማት ሥራዎች ውጥኖች ማከናወኛ አስተማማኝ ገቢ ሊፈጥሩ በሚችሉ ኢንቨስትመንት ላይ ለማዋል ዕቅድ ይዘናል።

8. ማህበሩን ያጋጠሙት ዋናዎና ችግሮች

የልማት ማህበሩ የተቋቋመለትን አላማ ለማሳካት በዋናነት የወስጥ አቅምን ማስተባበር ላይ ትኩረት አድርጎ መንቀሳቀስ ይጠበቅበታል። ሆኖም በሂደት የማህበሩ አብዛኛዎቹ የልማት ፕሮጀክቶች የገንዘብ ምንጭ የወጭ ፈንድ እየሆነ መጥቷል።

ለዚህም

1. ማህበሩን በገንዘብ ለማጠናከር ችሎታዉ ባለቸዉ የህብረተሰብ ክፍሎች ዘንድ የልማት ማህበሩን የፖለቲካ ተልእኮ ያለዉ አድርጎ መፈረጅና ተገቢዉን ድጋፍ ያለማደረግ/ከፖለቲካ

ፓርቲ ጋር አስተሳሰሮ ማየት/፣ በአንጻሩ በፖለቲካ አመራሩ በኩል ተከታታይነት ባለው ሁኔታ ማህበሩን ያለመደገፍ

2. ማህበሩ ክልላዊ ማህበር እንደመሆኑና በሁሉም አካባቢዎች ሰፊ የልማት ችግሮች በመኖራቸው ማህበሩ በአንድ ጊዜ በሁሉም አካባቢ የልማት ፕሮጀክት እንዲያካሂድ መጠበቅ ፣ በአንጻሩ የማህበሩ የፋይናንስ አቅም ወሴን መሆን፤
3. ማህበሩ የልማት ግቦችን ለማሳካት ልዩልዩ የገቢ ማስገኛ ስልቶችን ይጠቀማል፡፡ ከነዚህም የሆቴል አገልግሎትና፣ የፍራፍሬ እርሻ ልማት ማካሄድ ይጠቀሳሉ፡፡ ማህበሩ ለትርፍ ያልተቋቋመና የተገኘው ገቢ ለልማት የሚወልድ መሆኑ እየታወቀ ማህበሩ የንግድ ስራ መግባት የለበትም፣ ታክስ መክፈል አለበት ፣ ወዘተ የሚሉ ጉዳዮች በሀገሪቱ ህጎች በግልጽ ካለመሸፈናቸው ጋር ተያይዞ የሚጋጥም ሰፊ ችግር መኖሩ

ክፍል 2 የአልማ 2000 እስከ 2004 ስትራቴጂክ ፕላን

አያር መግለጫ

I. መግቢያ

ማህበራችን አልማ በ2000 እስከ 2004 በሚኖሩት ዓመት ዓመታት አልማ በአቅም ግንባታና በአገልግሎት አሰጣጥ ስፋትና ጥልቀት ላይ ከፍተኛ ለኋላ ማምጣት ይጠበቅበታል። በዚህም መሰረት፣

- የተቀናጀ የስትራቴጂክ ፕላንና ኋላ ተኮር አሰራርን በመተግበር በክልሉ ኋላ ዘመናዊ የስራ አመራር ተምሳሌት ለመሆን ይሰራል፤
- በመንግስት እየተተገበሩ የሚገኙ የመልካም አስተዳደር በተለይ ያልተማከለ አሰራርን በማስፈን የወረዳ መዋቅርን የማጠናከር አካሄዶችን በመከተል የማህበሩ ቅርንጫፎችና የወረዳ መሰረታዊ ማህበራት በአደረጃጀት፣ የፕሮጀክት ማዘጋጀትና መተግበር አቅማቸዋል እንዲሳለብት ይጥራል
- ከአጋር ድርጅቶች ጋር በመቀራረብ ይሰራል
- በቤተሰብ ደረጃ ገቢ ማስገኛ የስራ ፈጠራዎችን ያበረታታል

ስልጣን ወደ ወረዳ ደረጃ የመጓረድ ጉዳይ ለአዝዛዊ ማህበራት ጥሩ ምሳሌ ሲሆን ይህን አሰራር አለመከተላቸዋል ለህልደኛቸዋል ያሰጋቸዋል። ስለዚህም ቅርንጫፎቻቸዋልን ማጠናከር በቀጣይነትም መሰረታዊ ማህበራትን አቅም በማጎልበት ለህብረተሰቡ በቅርበትና በመመካከር አገልግሎት መስጠታቸዋልን የግድ ያደርገዋል። አልማ በአሁኑ ወቅት የሚያደርገዋል አቅም ግንባታና የስትራቴጂክ ፕላን ዝግጅት በዚህ ዙሪያ የማጠናከሩ መነሻም ይህ ሁኔታ ነኝ።

እነዚህ ከላይ የተጠቀሱትን ታሳቢዎች ያገናዘበ ስትራቴጂክ ፕላን ማዘጋጀትና መተግበርን በሚመለከት የሚከተሉት ተከናውነዋል።

- የማህበሩ ባለድርሻ አካላት የተሳተፉበት የአራት ቀን የስትራቴጂክ አቅጣጫና የአደረጃጀት ግምገማ አዲት ተካሂዶ የአምስት ዓመቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ ተነድቧል
- ስትራቴጂክ ፕላንን ለመተግበር የኋላ ተኮር ስልጠናና መመሪያ ተዘጋጅቶ በሙከራ ደረጃ የ2000 በጀት ዓመት ዓመታዊ የኋላ ተኮር ዕቅድ በማህበሩና በግለሰብ ሰራተኛ ደረጃ ተዘጋጅቶ መተግበር ተጀምሯል። ይህ አሰራር የስትራቴጂክ ፕላንን ለመተግበር አስፈላጊ በመሆኑ ለሚቀጥለዋል ዓመት በማህበሩ ሁሉም አካላት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።
- የስትራቴጂክ ዕቅዱን ለመተግበር የመዋቅር፣ የመመሪያዎች ማስተካከል ስራ እየተሰራ ይገኛል
- ስልጠናዎችም እየተካሄዱ ናቸዋል።

II. የዓምስቱ ዓመቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ የትኩረት ጉዳዮች /ቁልፍ ተግባራት/

በዓምስቱ ዓመት የስትራቴጂክ ዕቅድ ዘመን አልማ በሃብት ድልድል፣ በስራ ትኩረት የሚሰጥባቸዋል መስኮች የሚከተሉት ናቸው፡፡

1. ትምህርትን በስፋትና በጥራት ማዳረስ

- የአንደኛ ደረጃ ትህሮቶችን መገንባት ፣ ደረጃ ማሳደግ
- ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶችን መገንባት
- ኋሌታማ የሆኑ የአማራጭ መሠረታዊ ትምህርት ጣቢያዎችን እና የጎልማሶች ተግባር ተኮር መሠረታዊ ትምህርት ተቋማት ማዘጋጀት
- ለት/ቤቶች ጉድኝት ማዕከላት ድጋፍ ማድረግ
- የልጃገረዶችን ትምህርት ማበረታታት
- የቅድመ መደበኛ ትምህርት በገጠር ሊሥፋፋ የሚችልበትን መንገድ መፈለግ፣ ተግባራዊ ማድረግ
- ስለትምህርት ማንቃት

2. የጤና አገልግሎትን በስፋትና ጥራት ማዳረስ

- የጤና ተቋማትን በመሳሪያና በቁሳቁስ መደገፍ
- በቤተሰብ ደረጃ የተዋልዶ ጤና ፣ የኤች አይ ቪ ኤይድስ፣ ሳንባ ነቀርሳና ወባ የመከላከልና የመቆጣጠር አገልግሎቶችን ማዳረስ
- ጎጅ ልማዳዊ ድርጊቶችን ለማስቀረት መስራት
- የስነ ምግብ እደቀትና ድጋፍን ማስፋፋት
- የአባልዘር በሽታ መተላለፊያ ግንዛቤን ማሳደግና ከጤና ጣቢያዎች ጋር ማገናኘት

3. የስራ ፈጠራ ፣ የሃብት ክምችትን ማበረታታት

- የስራ ዕድል የሚፈጥሩ መዋዕለ ንዋይ ፍሰትን ማበረታታት
- ትምህርት የጨረሱ ወጣቶች በመንግስት የግንባታ ፕሮግራሞች ኋለጥ የስራ እድል እንዲያገኙ ማገዝ
- ከዕርሻ ጋር የተያያዙ የስራ እድል ፈጠራዎችን ማበረታታት፣ ወጣቶችን ማገዝ
- እነደ ዶሮ እርባታ፣ ከብት ማደለብ ወዘተ የመሳሰሉ በቤተሰብ ደረጃ ገቢ ማስገኛ የስራ ፈጠራዎችን ማበረታታት
- ተደራጅተኛ በስራ ላይ የሚገኙ ወጣቶችንና ሴቶችን መደገፍ

4. አጋር ድርጅቶችን ማበራከት

- የኒቨርስቲዎች፣ ወጣት ማህበራት፣ የወረዳና ዞን የልማት ማህበራት ጋር አጋርነትን ማጠናከርና አብሮ መስራት
- ከመንግስታዊ ድርጅቶች፣ ከግሉ ክፍለ ኢኮኖሚ ነጋዴዎች መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጋር አጋርነትን ማጠናከርና አብሮ መስራት
- ወጣት ማህበራትን □ የልጅ አገረድ ክበቦችን ማገዝ
- ከሌሎች ክልላዊ የሴት ማህበራትን ልማት ማህበራት ጋር ትብብርና አጋርነትን ማጠናከር፤ ሀገር አቀፍ የልማት ማህበራት ህብረት እንዲፈጠር መንቀሳቀስ

5. መልካም አስተዳደር፣ ዲሞክራሲና ሰላምን መደገፍ

- በጳስጥ አስተዳደር መልካም አስተዳደርንና ዲሞክራሲን ማስፈን
- የኤቲክስ፣ የህግ የበላይነት ትምህርት መስጠት
- የሲቪል ማህበረሰብና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች በመልካም አስተዳደር፣ ዲሞክራሲና ሰላም ማስፈን ላይ የሚያደርጉትን ጥረት ማገዝ

6. የአካባቢ ጥበቃና እንክብካቤ

- በትምህርት ቤቶች፣ ጤና ጣቢያዎችና ሌሎች ፕሮግራሞች በሚካሄዱባቸዋል ቦታዎች የአካባቢ ጥበቃና እንክብካቤ ተግባራትን ማገዝና ማካሄድ

III. የዓምስት ዓመቱ ስትራቴጂክ ዕቅድ የማህበሩ ግቦች

1. ትምህርት

1.1. ለመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ልዩ ትኩረት በመስጠት የትምህርት ጥራትንና አቅርቦትን ማሳደግ

- ሰባ አምስት የመጀመሪያ ደረጃ ት/ቤቶችን ወደ ሙሉ ሳይክል 1ኛ ደረጃ ት/ቤት ማሳደግ
- የተማሪ ክፍል ጥመርታን ለማሻሻል በ50 1ኛ ደረጃ ት/ቤቶች ተጨማሪ የመማሪያ ክፍሎች ግንባታ ማካሄድ
- አሥር አዲስ እና አምስት ነባር የት/ቤቶች ጉድኝትን ማጠናከር ለጉድኝት ማእከላቱ በጉድኝት ፓኬጅ የተያዙ የማቴሪያል እና የሥልጠና ፓኬጆችን አማልቶ መደገፍ
- በአምስት የጉድኝት ማዕከላት የሚገኝ ት/ቤቶችን አረንጓዴ ማራኪና ምቹ ማድረግ
- ት/ቤቶች መስጠት እና የሴት ተማሪዎች ትምህርት ለማሳደግ የሚያስችል ድጋፍ ለአምስት 1ኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች መስጠት

1.2. ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች የማስፋፋትና የማጠናከር ሥራ

- አሥር አጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት ከወረዳው አስተዳደርና ከህብረተሰቡ በመተባበር መገንባት
- ለ10 ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤቶች መስጠት

1.3. አማራጭ መደበኛ ያልሆኑ የትምህርት ዘርፎች

- ሃምሳ ተግባር ተኮር የጎልማሶች ትምህርት ባቢያዎች ማቋቋም
- 70 ነባር አማራጭ መሠረታዊ ትምህርት ባቢያዎችን ማጠናከር 200 አዲስ ማቋቋም
- ሃያ የቅድመ መደበኛ ትምህርት የባህላዊ ት/ቤቶችን በመጠቀም ሙከራ ማድረግ በሙከራው ውጤት ላይ ተመርኩዞ በክልሉ ነፍግራሙ የሚስፋፋብትን መንገድ ማመቻቸት
- የንባብ ባህል እንዲዳብር የሚያስችሉ ነፍግራሞች መቅረብ ማራመድ በ100 ወረዳዎች የንባብ ቤቶች መገንባት
- 70 ነባር አማራጭ መሠረታዊ ትምህርት ባቢያዎችን ማጠናከር 200 አዲስ ማቋቋም

1.4. በትምህርት ጥራትና ስርጭት ላይ ያተኮረ የአድቮኬሲ ሥራ መስራት

2. መሠረታዊ የጤና አገልግሎትን በጥራት ማስፋፋት

2.1. የጤና ተቋማትን አቅም ግንባታ

- ሰላሳ ጤና ኬላዎች መገንባት /ከነሙሉ ፈርኒቸራቸው/
- ለ1000 የጤና መካከለኛ ባለሙያዎች በልዩ ልዩ የጤና አገልግሎቶች ዙሪያ ማሰልጠን /MCH, Long term Contraceptive/
- ለ23000 የማህበረሰብ ውይይት አመቻቾች የማነቃቂያ ስልጠና
- ለ3000 ህብረተሰብ አቀፍ ተዋልዶ ጤና ተጠረጎች በተዋልዶ ጤና እና ቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት ስልጠና መስጠት

2.2. የተቀናጀ የተዋልዶ ጤና እና ኤችአይቪ ኤድስ ነፍግራም

- ለ900000 በመውለድ እድሜ ክልል ላሉ ሴቶች አዲስ የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት ተጠቃሚዎች ማፍራት
- ለአምስት ሚሊዮን ህዝብ በተዋልዶ ጤና ዙሪያ ትምህርትና መረጃ መስጠት
- በኤች አይቪ ኤድስ ዙሪያ ለዘጠኝ ሚሊዮን ጎልማሶች ትምህርትና መረጃ መስጠት
- 10.5 ሚሊዮን ኮንዶሞች ለኤችአይቪ መከላከል እና ለቤተሰብ ዕቅድ አገልግሎት ጠቀሚታ ማሰራጨት

- ለዘጠኝ መቶ ሺህ ሰዎች በፈቋደኝነት ላይ ለተመሠረተ የኤችአይቪ ምርመራ ወደ ጤና ተቋማት መላክ፣ ለ50000 እናቶች የPMTCT ክእናት ወደልጅ ሻይረሱ እንዳይተላለፍ የህክምና አገልግሎት እና ለ10000 በአባላዘር በሽታዎች ህክምና ወደ ጤና ተቋማት መላክ

2.3. የእናቶችና ህፃናት ጤና አገልግሎት

- አምስት ሚሊዮን ሰዎችን በመሠረታዊ በተዋልዶ ጤና እና ህፃናት ጤና ክብካቤ መረጃና ትምህርት መስጠት
- ለ800000 እናቶች ለእናቶች ጤና አገልግሎት ወደ ጤና ተቋማት /ቅድመ ወሊድ፣ ድህረ ወሊድ፣.../
- ለ1.5 ሚሊዮን ህፃናት ልዩ ልዩ የክትባትና ጤና አገልግሎት እንዲያገኙ ማገዝ

2.4. የእናቶችና ህፃናት የተመጣጠነ ምግብ

- አምስት ሚሊዮን እናቶችን በእናቶችና ህፃናት የተመጣጠነ አመጋገብ ሥርዓት ላይ መረጃና ትምህርት መስጠት
- ለ200000 /ነፍሰጡር/በማጥባት ላይ ላለ/ እና 300000 ህፃናት እናቶች ተጨማሪ የምግብ ንጥረ ነገሮች እንደ አዮዳይዝድ ጨው፣ ቫይታሚን ኤ እና አይረን የመሳሰሉት ማደል፡፡

2.5. ጀንደር እና ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች

- ዘጠኝ ሚሊዮን ለሚሆን ህዝብ አንድ ያለዕድሜ ጋብቻ፣ ፊስቱላ፣ የሴት ልዶች ግርዛትና በመሳሰሉ ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች ዙሪያ ትምህርትና መረጃ መስጠት
- ለ180 የሚሆኑ ህግ አስከባሪ ሃይሎች ስልጠና መስጠት
- በተለይ በገጠር አካባቢ 600 የሚሆኑ የልጃገረዶች ክብብ ማቋቋም
- ለ6000 ልጃገረዶች ልጆች የህይወት ክህሎት ስልጠና መስጠት
- ያለዕድሜ ጋብቻ እንዲሰረዝ ድጋፍ ማድረግ

2.6. የወጣቶች ተዋልዶ ጤና አገልግሎት

- አምስት ሚሊዮን ወጣቶችን በወጣቶች ተዋልዶ ጤና ዙሪያ መረጃና ትምህርት መስጠት
- 120 የወጣቶች ተዋልዶ ጤና ክበባት ማቋቋም
- ለ100000 ወጣቶች
- ለ1200 የተዋልዶ ጤና ክበባት መሪዎች የሊደርሽኝ ስልጠና መስጠት
- አምስት የወጣቶች ክሊኒኮች ማቋቋም
- 20 የወጣት ማዕከላትን በልዩ ልዩ ቁሳቁሶችና ሥልጠና ማገዝ

2.7. የወባ መከላከል

- ለዘጠኝ ሚሊዮን ህዝብ በወባ መከላከል እና በፀረ ትንኝ መድሃኒት የተነከረ የአልጋ አጎበር አጠቃቀም መረጃና ትምህርት መስጠት
- ለ300000 ነፍስ ጡር እናቶች በፀረ ትንኝ መድሃኒት የተነከረ የአልጋ አጎበር ማደል

3. ሥልጠናና ሥራ ፈጠራ

- 300 ሰዎችን በመሠረታዊ የኮንስትራክሽን ሙያ ማሰልጠን አደራጅቶ በመንግስት የቤቶች ልማት ሥራ እንደሰማሩ ማገዝ
- በዘመናዊ ግብርና ሙያ 1000 ወጣቶችን ማሰልጠን
- 150 የሥራ ቡድኖችን በማደራጀት ህጋዊ እውቅና አግኝተው በተለያዩ አነስተኛ እና ጥቃቅን ንግድ ሥራዎች እንዲሳተፉ ማገዝ
- ለአምስት መቶ ሰዎች በዘመናዊ የደሮ ዕርባታ ማሰልጠን አደራጅቶ ሥራ ማስጀመር
- 750 ሰዎች ዘመናዊ የደሮ መሥሪያ ማሰራጨት (Modern cage for egg lying her) በሪፑብሊክን ፈንድ
- 500 ሰዎች በአትክልትና ፍራፍሬ ግብርና ሥልጠና ያገኛሉ
- አዳዲስ የሥራ ፈጠራዎችን በማሰባሰብ፣ ቢዝነስ ኘላን በማዘጋጀት፣ ለወጣቶች ሥልጠና ሰጥቶ ለሥራ ማሰማራት

4. መልካም አስተዳደር ግንባታ

- በህብረተሰቡ ውስጥ የሥነ-ዜጋ ትምህርትን ማካሄድ
- በት/ቤቶች የሥነ-ዜጋ እና ሥነ-ምግባር ትምህርትን ማስፋፋት

5. ለልማት ሊኳል የሚችል ሃብት ማሰባሰብ

- አሁን ያሉ ገቢ ማስገኛ ተግባራት መካከል አዋጪነታቸው የተረጋገጡትን በቢዝነስ ተቋምነት ራሳቸውን ችሎ ማደራጀት ማጠናከር
- አንድ ባለ አራት ፎቅ ህንጻ ለቢሮ አገልግሎት የሚውል በደሴ ከተማ መገንባት
- አንድ አዲስ ለልማት የሚውል ገቢ የሚያስገኝ ቢዝነስ ተቋም በጥናት ላይ ተመስርቶ ማቋቋም

6. የማህበሩን አቅም መገንባት በሚመለከት

- በስትራቴጅክ ዕቅዱ የመጀመሪያ 3 ዓመታት በስፋት ስለ ፕሮጀክት ፕረጋሃል አጻጻፍና ፕሮጀክት አተገባበር ቁዋዬው መሥሪያ ቤት እና ለቅርንጫፎች ስልጠና ማካሄድ
- በስትራቴጅክ ዕቅዱ የመጀመሪያ 3 ዓመታት በስፋት ስለ ስለ ኮንትራት ሱፐርቪዥን የማህበሩን ቅርንጫፎች ስልጠና መስጠት
- የዓምስት ዓመቱን ዕቅድ መተግበር
- ኋሌት ተኮር አሰራር ይተገበራል
- የዞን የወረዳ የመሰረታዊ ማህበራት አቅም ግንባታ ይካሄዳል
- የአደረጃጀትና የአሰራር መመሪያዎች ተከልሰኝ ስራ ላይ ይጓዳሉ

7. የማህበሩን አቅም መገንባት

7.1. የማህበሩ አቅም መገንባት

- በከተማ በጥቃቅንና አነስተኛ ተቋማት፣ በንግድና በመንግስት ሥራዎች እንዲሁም በገጠር አርሶ አደሮችን በአባልነት በመመዘገብ የማህበሩን አባላት ቁጥር ወደ 1 ሚሊዮን ማሳደግ
- ተቋማትን በማህበሩ አባልነት መመዘገብ
- የማህበሩን ቅርንጫፎች በውጪ ሃገሮች ማቋቋም

7.2. የማህበሩን የመፈጸም አቅም መገንባት

- ያለብንን ክፍተት ለመሙላትና የመፈጸም ብቃት ያለው የሰው ኃይል ለመፍጠር የሚያስችል የታቀደ የሰው ኃይል ልማት ነፍግራም ማከናወን
- የውጤት ተኮር አሰራርን መተግበርና የአደረጃጀትና የአሰራር መመሪያዎቻችንን የአምስት አመቱን እቅድ ለመተግበር በሚያስችል መንገድ መመለስ
- የማህበሩ ቅርንጫፎችን /ወረዳዎችን/ አቅም መገንባትና ነፍጅክቶችን በራሳቸው እንዲያስኬዱ ማስቻል

7.3. የማህበሩን ገቢ የማዳበር አቅም ማጠናከር

- ያሉትን የገቢ ማስገኛ ተቋማት ማጠናከር፤ በጥናትም ላይ ተመስርቶ አዳዲሶችንም ማቋቋም
- ካልተዳሰሱ የርዳታ ሰጪ ድርጅቶች ጋር አዳዲስ ግንኙነቶችን መፍጠር፤ ከድርጅታችን ጋር በመስራት ላይ ለሚገኙ የእርዳታ ሰጪ ድርጅቶች ጋር ያለንን ግንኙነት ማጠናከር
- ከግል ባለሀብቶች ጋር የጋራ ነፍጅክቶችን ማካሄድ

IV. የአምስት ዓመት ስትራቴጅክ ዕቅድ ለመተግበር የሚያስፈልገውን በጀት

የዓምስቱን ዓመት ስትራቴጂክ ዕቅድ ለመተግበር የሚያስፈልገኝ ወጭ ዋናኝ ጽሑፍ ኋስጥ በዝርዝር የቀረበ ሲሆን በአጭሩ የሚከተለኝን ይመስላል፡፡

- ፕሮግራም ማስፈጸሚያ 296 ሚሊዮን ብር
- ለስራ ማስኬጃና አቅም ግንባታ 57 ሚሊዮን ብር
- ጠቅላላ ድምር 353 ሚሊዮን ብር

ተቁ	የወጪ ርዕስ	ጠቋሚ በጀት					
		2000ዓ.ም	2001ዓ.ም	2002ዓ.ም	2003ዓ.ም	2004ዓ.ም	DMR
1	የልማት ፕሮግራሞች						
1.1	ትምህርት	32872000	32835400	32835400	32248500	32835400	163626700
1.2	ዌኸዬ	10405000	21087800	24827320	20010200	12525000	88855320
1.3	ጸራ ፈጻሚ	2150000	2150000	2150000	2150000	2150000	10750000
1.4	መልካም አስተዳደርና ዳጩሞክራሲያዊ ልማት	450000	1450000	2450000	3450000	4450000	12250000
1.5	አካባቢ ጥበቃ	400000	1000000	5200000	5200000	5200000	17000000
1.6	ትብብርና አጋርነት	710000	710000	610000	810000	710000	3550000
	ጌድምር	46987000	59233200	68072720	63868700	57870400	296032020
2	አቅም ግንባታና ሃብት ማፈላለግ	20200352	1168352	1648352	1268352	1331352	25616760
3	አስተዳደራዊ 10 ሺ	6718735	6040155	6972107	6513705	5920175	32164878
	«ቅላላ ድምር	73906087	66441707	76693179	71650757	65121927	353813658